

Filiz BAYOĞLU*

Simone de Beauvoir: Öteki Olarak Kadın

Özet

Bu çalışma, feminist düşüncenin gelişiminde önemli bir yeri olan Simone de Beauvoir'ın, kadını erkeğin yokluğu, eksik ötekisi olarak tanımlayan, rasyonaliteyi erilliğe, duygusallığı ise dişillığe eşitlediğine inanılan Batı felsefesi geleneğine karşı feminist duruşunu hatırlatma niyetindedir. Bu çerçevede, Beauvoir'ın ontolojik ikiciliğin her türünü reddeden, kadınların niçin bastırıldıklarını açıklarken, hakiki anlama ve açıklamanın bastırılanın, tahakküm altına alınanın sesine kulak vermekle mümkün olacağını savunan tavrına yer verilmektedir.

Anahtar Sözcükler

Öteki, Kadın, Ötekinin varlığı, Erkek, Eylem

Simone de Beauvoir: Woman as the Other

Abstract

This study aims to call attention to the feminist attitude of Simone de Beauvoir –a key figure in the development of feminist thought– that challenges the tradition of Western philosophy which defines woman as the absence of man and his lacking other and which is believed to equate rationality with the masculine and sentimentality with the feminine. In this frame it deals with Beauvoir's thought which refuses ontological dualism of any sort and asserts that it is possible to reach genuine understanding and explanation while trying to explain why women are suppressed only by way of listening to the voice of the voiceless, namely of the suppressed and dominate.

Key Words

Other, Woman, Being of others, Male, Action.

* Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Araştırma Görevlisi.

Varoluşçu teoriyi, kadın olmanın “özel varoluşsal” koşullarına uygulayan Simone de Beauvoir, 20. Yüzyılın en etkili yapıtlarından biri olan *İkinci Cins*'de, insanlık tarihi boyunca kadının, erkekler tarafından, erkeğin “öteki”si olarak tanımlandığını, doğa ve beden ile özdeş kılınarak kültür ve uygarlık yaratma sürecinden dışlandığını söyler. De Beauvoir, kadının erkeğin ezeli "öteki"si olduğunu öne sürerken varoluşçu ben-öteki kavrayışını insanlık tarihindeki kadın-erkek ilişkisine uyarlama çabası içindedir:

“[...] insanlık erildir ve erkek kadını kendisi için değil, erkeğe göre tanımlar; kadın özerk bir varlık olarak görülmez... Erkek kadına referansla değil, kadın erkeğe referansla tanımlanır ve farklılaştırılır. Kadın rastlantısal olandır, özel olana karşıt özsel olmayandır. Erkek öznedir (ben), mutlak olandır, kadın ise öteki cins'tir” (Beauvoir 1993a:17).

Kadının “öteki” olarak toplumsal, tarihsel, kültürel ve psikolojik kurgulanımına ilişkin çözümlemesiyle Beauvoir, çağdaş feminist teorinin en önemli temellerinden birini atar. Ona göre, kadınlık ve erkeklik kalıplarını belirleyen sembolik yapılar, bütün toplumlarda bir uzlaşmaz karşıtlıklar diyalektiğine uyar. Bu diyalektikte, eril olan kültür ile dişil olan da doğa ile ilişkilendirilir. Birbirine karşıt biçimde kurgulanmış bu iki alan arasında hiyerarşik (eşitsiz) bir ilişki vardır. Kültürün doğaya egemen olması gibi, erkek de kadına göre egemen konumdadır. Ataerkil bir kültürde, erkek ya da eril olan olumlu ya da norm olarak kurulurken, kadın ya da dişillik olumsuz, esas olmayan, normal dışı, yani kısaca Öteki olarak kurulur (Donovan 2005:232).

Simone de Beauvoir, *İkinci Cins* adlı eserinde, “Kadınlar, kendi tasarımlarını yansıtan herhangi bir erkek miti kurmamış oldukları” içindir ki “hâlâ erkeklerin rüyalarıyla rüya görürler” diye yakınlık. Bu eksikliği, kadınların kendilerini bir Özne olarak ortaya koyamamış olmalarına, kendi bilincine varıştaki can alıcı bir başarısızlığa, erkeklerle ilişkili olarak “öteki” konumunda kalmaya göz yummalarına bağlar. Ötekilik, özgür ve özerk olduğu varsayılan bir varlığın, “temel ve egemen” olan bir başka ego'ya göre Öteki statüsünü benimsemek zorunda kaldığı özel bir durumdur (Lloyd 1996:114).

De Beauvoir'ın, öteki olarak kadın anlayışı, bakan ile bakılan arasındaki Sartreci egemenlik mücadelesinden türetilmiş terimler üzerine kurulur. Sartre'ın versiyonunda, ölüm-kalım mücadelesindeki karşıt taraflardan ancak birisi “bakan” olabilir; diğeri ise “bakılan” olmak zorundadır. De Beauvoir, bu noktayı, kadınların durumuna ilişkin kendi incelemesinde kullanırken Sartreci tema üzerinde iki değişiklik yapar. Birincisi; cinsiyetler arası ilişkiyle ilgili olarak, cinsiyetlerden birisi adeta her zaman, ayrıcalıklı bir rol olan bakan rolünderken, öteki hep bakılan rolünde kalmıştır. Bakan, eğer bir “özne” ise, bakılan bir “nesne”ye dönüşür. İkincisi; düşman bilinçler arasındaki mücadelenin de Beauvoirci versiyonunda, taraflardan birisi kendi yenilgisine göz yummaktadır. Kadınlar, mücadelede yer alırlar, ama ciddi rakip değildirler. Bütün bunların kaynaklandığı orijinal efendi-köle mücadelesinden farklı olarak, burada ulaşılan sonuç gerçek bir boyun eğdiriş değildir. Öteki olmaya her zaman kadınların kendileri razı olmuşlardır (a.e. ,124).

Beauvoir, Hegelci ve Sartreci felsefeyle birlikte, kendiliğin, kendisini bir özne olarak tanımlayabilmesi için ötekiliğe gereksinim duyduğunu, dolayısıyla, ötekilik kategorisinin, kendiliğin bir kendilik olarak kurulması için zorunlu olduğunu ileri sürer. Oysa kendilik anlayışı, kendiliğin ötekiliği nesneleştirilmesine benzer biçimde, öteki

tarafından nesneleştirildiğini varsayar (Yılmaz 2004:221). Beauvoir'ın kadının durumuna ilişkin kendi araştırmalarında ortaya koyduğu tez ise, kadının, kendilik rolünün sahibi olan erkek tarafından hep öteki olarak tanımlandığı biçimindedir. Ona göre, erkeklerin, kendilerine ve “diğerine” dair algıları daha üstün gelmekteydi. Bu anlamda kadınlar ikinci sınıf olarak tanımlanırlar. Sartreci mücadelede, iki bilinç, ödün vermez bakışlar savaşı içine hapsolmuşlardır. İkisinden birisinin yenilgiye uğraması gerekse de sonuç önceden belirlenmiş değildir. Bu modelin, Beauvoir tarafından cinsel ayrıma uyarlanmış biçiminde ise kadın, nesneleştirilmiş Öteki olmaya göz yumar. Kadınlar, kendilerinin nesneleştirilmesini kabul ederler ve yapılan düzenlemeden memnundurlar. Çünkü Öteki olmayı reddetmek, yürürlükteki anlaşmayı bozmak istemek; kadınlar için, onların üst kast ile olan dayanışmaları sayesinde kazanmış oldukları avantajlardan vazgeçmeleri anlamına gelir. Efendi-erkek, köle-kadına maddi güvence sağlayacak ve onun varoluşunun ahlaki meşrulaştırımını üstlenecektir (Lloyd 1996:124). *İkinci Cins*'in temel tezi, kadının erkeğe göre ikincil olma anlamında “öteki” konumunda tutulduğu düşüncesi etrafında şekillenir. Kadınlar hakiki olmayan bir kimliğe sahiptirler. Bu durumu Beauvoir şöyle dile getirir: “Tarih bize gösterdi ki, erkekler, öteden beri, bütün somut güçleri ellerinde bulundurmışlardır, ataerkilliğin başlangıcından bu yana, kadını bağımlı yaşatmanın yararlı olacağına inanmışlar; yasalarını kadınların zararına çıkarmışlardır; böylece kadın, somut olarak, öteki varlık, erkeğe benzemeyen varlık haline gelmiştir. Bu durum erkeklerin iktisadi çıkarlarına uygundu; ama aynı zamanda, varlıkbilimsel ve ahlaksal özençlerine de uygundu” (Beauvoir 1993a:153).

Beauvoir, doğruyu görebilmek için, bıkip usanmadan kadının erkekten aşağı olduğunu göstermeye çalışan ifadeleri yadsır. “Bu tekerlek izlerinden çıkmak gerekir” der. Bütün tartışmaları yozlaştıran üstünlük, aşağılık, eşitlik kavramlarını bir yana bırakarak, işe en başından girer. ‘İkinci Cins’ adlı eserinin de kadınlar hakkındaki “Olgular ve Mitler”i biyo-bilimsel, psikanalitik, materyalist, tarihsel, edebi ve antropolojik bakış açılarından irdeledikten sonra “Kadının erkekten daha aşağı olduğunu gösteren tek bir kanıt yoktur. Beden yapısında birtakım ayrılıklar vardır elbette, ama bunların hiçbiri erkeğe ayrıcalık sağlamaz” (a.e.,143) der. Ayrıca Beauvoir, insanın varoluşunun aşkınlık ile baskı arasında bir konumda olduğunu, ancak erkeğin eylemleriyle kendi aşkınlığını ifade edebilirken, kadının kendisini tekrar eden ve yaratıcı olmayan bir yaşama zorlandığını öne sürer:

“Kadın, eyleme girişmediği için, düşünce ve sanat alanlarında ayrıcalıklı bir yere sahiptir; oysa düşünce ve sanatın en canlı kaynakları eylemedir. Dünyayı yeniden yaratmak isteyen kişi için, onun dışında kalmak pek de iyi bir durum değildir; burada da, eldeki verinin ötesine geçebilmek için, önce onun dört bir yanına kök salmış olmak gerekir. Topluluk olarak öbürlerinden aşağı düzeyde tutulan insan kategorileri içinde kişisel alanda kendini bütünlemek hemen hemen olanaksızdır” (a.e.).

Simone de Beauvoir, sürekli eylemde bulunmakla kendisini gerçekleştiren kendisini planlama idesinin, geleneksel kadın rolü içinde gerçekleşmediğini görür. Ona göre, kadın düşünmez; düş kurar yalnızca. Düşçülüğü varoluşunun sorumluluğunu yüklenemeyip alınyazısını kabullenmesinden ve eylemden kaçarak kendi dünyasına sığınmasındandır. Bu kaçış toplumdaki ayırır onu, etkisiz kılar, elde edemeyişleri, arzuları kendisini sevmesine, bir ölçüde hayran olmasına götürür. Çünkü hep bir nesne

olarak görülmüş, bir nesne olarak yetiştirilmiştir. Vücudu içinde yabancılaştırılmıştır. Aynanın kadın yaşamına sıkı sıkıya yapışmışlığı bundandır (Özkırımlı 1969:89). Bu yüzden Beauvoir'a göre, kadın özerk değil; göreceli bir varlıktır. Kadınlar kendilerini, erkek olmadan düşünemezler ve erkek olmadan düşünülmezler. Beauvoir, bunun nedeni olarak, kadının eskiden beri iddia edilen ve daha önce ifade ettiğimiz biyolojik analık göreviyle geride tutulmasında; onun "içsel" olanın bekçisi olmasında, erkeğin ise "dışarıya" gitmesine, kendisini "homo faber" olarak geliştirmesine ve dünyaya egemen olmasına izin verilmesinde görmektedir. 'Kadın iç'in yaratıcısı, erkek dış'ın yaratıcısı' olarak görülmüştür. Erkek, baştan beri yeni şeyler yaratır ve dünyayı kendisi için şekillendirirken, kadın sadece tekrar türetti, türü korudu. Bu yaptıkları, aynı hayatın değişen şekillerde yinelenmesinden başka bir şey değildir (1993b:16). Beauvoir'a göre kadın eylemde bulunmadığı için ondan yeni bir şey çıkmaz. Çünkü Beauvoir için ancak yaptığım şey benimdir (1989:20). O halde Beauvoir için erkeğin egemenliği, çok kez kabul edildiği gibi, daha büyük olan bedensel gücünün bir sonucu değil, eylem yapan özne olmasının sonucudur. Ama o, ancak eylem yapmayan nesneye, kadına göre böyle olabilir. Yani dışlaşma ve içleşme ilişkisinden dolayı: "birisi" karşısında "ötekine" göre.

Beauvoir, bu şekilde çeşitli bakış açılarının, kadını erkeğin ötekisi olarak tanımlamasındaki yetersizliklere dikkati çeker. Ancak bu bakış açılarından her biri, yine de kadını "öteki cins" olarak ortaya koymaktadır. Örneğin, biyolojik ve tarihsel irdemelerde kadının, hamilelik ve emzirme gibi, erkeğin yaşamadığı belirli durumlar yaşadığını ve bunun da kadının yapısında bir farklılık yarattığını belirtir. Kadının bu bakış açılarıyla "ikinci cinsiyet" olarak tanımlanması doğadan gelen bir şey olarak anlaşılmakta ve bu şekilde meşrulaştırılmaktaydı. Başka deyişle, kadınlar "öteki" olarak tanımlanmakta ve bu tanımın doğa tarafından her zaman geçerli olmak üzere atandığı düşünülmekteydi (Skirbekk&Gilje 1971:564). Ancak bu fizyolojik oluşumlar kadının erkeğe göre daha aşağı olmasını gerektirmez. Çünkü biyoloji ve tarihin verileri, tarafsız bir gözlemcinin tespit ettiği olgular olmayıp, belirli bir bakış açısından toplanan ve ona göre yorumlanan verilerdir. Dahası "kadın için önemli olan, kendini kadın olarak onaylamak değil; tam, eksiksiz bir insan olarak kabul edilmektir." diyen Simone'nin doğadan gelen, özel kadını özelliklere, değerlere ya da yaşam biçimlerine inanmadığını görürüz (Romero 1990:133). De Beauvoir gibi bir varoluşçu için kadın rolünün doğa tarafından atandığını düşünmek anlaşılabilir bir şey değildir. Çünkü varoluşçulara göre, insanlar temel olarak kişisel anlamda kim olacaklarına karar verme özgürlüğüyle tanımlanmaktadır. Bu da kişinin seçtiği şeyi yapmasını gerçekleştirme özgürlüğü, yani eylem özgürlüğü, özgür bir şekilde gerçekleştirilen bir seçme özgürlüğünü gerekli kılmaktadır (Can 2005:221). Özgürlüğün temel koşulu eylem, kişinin kendi planlarına göre eylemesi, gelecek için amaçlar saptayarak, bunu şimdide dışlaştırması ise eğer, Beauvoir'a göre bu, geleneksel kadın rolü içinde gerçekleşmemektedir (Allen&Pilardi 1995:321). Cinsiyet ayrımı yapmaksızın her insanın mutlak özgürlüğüne ilişkin varoluşsal inancından dolayı Beauvoir, erkeğin kadının özgürlüğünü yok etme ya da kadını kendi öznelığının "nesne"sine dönüştürmede başarılı olmadığını söyler. Ona göre kadın, nesneleştirilmesine, yabancılaşmasına ve baskıya maruz kalmasına karşın, aşkın bir özgürlüğü korumuştur (Yılmaz 2004:222). Onun özgürlük kavramı kadınlara yol gösterecek bir çağrıyı içermektedir. Simone de Beauvoir'a göre özgürlük, insanın her gün kendisi için yeniden savaşmak zorunda olduğu bir olanaktır. Öteki olmaktan kurtulup, kendisi için özne olma yolunda bir zorunluluk...

Kadınlar verilmiş olan bu durumu kabul etmemelidir. De Beauvoir'ın kadınlar için çizdiği ideal şudur: kadınlar kendi kendilerine, özgürce seçilmiş “tasarı ve serüvenler” aracılığıyla kendi aşkınlıklarına, kendi kendini tanımlama ve yargılama durumuna gelebilmek için, içine kapatılmış oldukları ‘içkinlik’ten kurtulmalıdırlar. Onun için kadın, yaşamın içkinliğinin üstüne çıkan özgür bilinç haline gelmek zorundadır (Lloyd 1996:114). Çünkü Beauvoir varoluşçuluğun “öz varoluşu öncelemez” ya da “varoluş özden önce gelir” yollu düşüncesini benimseyerek doğuştan kadınlık düşüncesini yadsır ve “kadın olarak doğulmaz; zamanla kadın olunur” savını temellendirmeye çalışır (1993a:231). “Kadın doğulmaz, kadın olunur” sözüyle Beauvoir, kadınların (dönem ve kültür farkı gözetmeksizin) “dişil” doğduklarını, fakat sosyal telkin yoluyla dişiliklerinin pekiştirildiğini savunan anlayışı yıkmayı amaçlar. *İkinci Cins*'de, geniş bir tanım ve gözlem tabanı üzerinde, kadının çocukluktan başlayıp genç kızlık döneminden sonra ilk cinsel deneyimine dek olan eğitim sürecini inceler. Çalışmasında, her bir dönem için kendini aşma ve erkeğin “aktif” ve “öznel” rolü adına, kadının kendi öznelliğinden nasıl feragat ettiğini, giderek nasıl daha “pasif” ve “yabancı” hale gelmeye zorlandığını göstermeye çalışır (Yılmaz 2004:222). Dolayısıyla Beauvoir'ın biyolojik cinsiyet ile toplumun dayattığı toplumsal cinsiyet kategorileri arasında keskin bir ayrıma vardığı söylenebilir (Ainley 1994:413).

Beauvoir'ın bu konudaki görüşlerinin anlaşılmasına en büyük katkıyı, *İkinci Cins*'teki mitlerle ilgili çözümlemesi yapar. Burada Beauvoir, önceki çözümlemelerin (biyolojik, tarihsel, psikanalitik vb.), “ebedi dişillik” mitinin geliştirilmesine nasıl katkı yaptığını ortaya koymaya çalışır. Kadına ilişkin birçok miti içinde barındıran (annelik, bakirelik, anavatan, doğa vb.) bu paradigmatik mit, kadını, olası tüm bireysel farklılıklarını yadsıyarak, olanaksız bir ideal kadın tuzağına düşürmüştür. Aslında ebedi dişilik mitinin idealleştirdiği beklentiler, olanaksız beklentilerdir. Zira mitin iletileri çelişkilik göstermektedir. Örneğin, tarih bize kadını, bir yandan ana ve koruyucu melek olarak sunarken, diğer yandan da ölümün habercisi olarak tanıttığı örnekler verir. Söz gelimi, doğmuş olmasından duyduğu hisler ile ölecek olmasından duyduğu hisler arasındaki çelişki, her iki olayın da sorumlusu olan anneye yansıtılır. Böylece de, kadın hem anne olarak sevildiği, hem de ondan nefret edildiğinden, tek tek anneler de kaçınılmaz çelişkiye düşerler. Hemen her dişilik mitinde görülen bu çelişik figürden dolayı kadınlar haksız sorumluluklar yüklenir ve varoluşlarından utanırlar (Yılmaz 2004:222). Uygarlık gelişirken, kadınları kontrol etmenin en iyi yollarından birinin kadınlara ilişkin mitler oluşturmak olduğunun farkına varılmıştır (Tong 2006:319). (Mit demek, açıklanamayanı açıklamak, karmaşık olanı basitleştirmek ve irrasyonel olanı rasyonelleştirmektir). Sonuç olarak, kadınlara ilişkin bu mitleri tehlikeli yapan şey, birçok kadının bunu kadın olmanın doğru yansıması olarak içselleştirmeye başlamasıdır. Kadın kendi “ideal” imajlarına dudak bükebilseydi, durum onun için bu kadar tehlikeli olmayabilirdi. Fakat kadın, bunu yapabilecek durumda değildir çünkü kontrol gücü erkeklerde bulunmaktadır. Yani kadınların ödeyecekleri bedel ne olursa olsun, onları kendi amaçları için kullanmaktadırlar.

Kadının “öteki” rolünü yüklenmesinin kendi hatası olduğunu söylemesek de, onun kendi konumundan hiç sorumlu olmadığını da söyleyemeyiz. Beauvoir *Belirsizlik Etik*'i adlı eserindeki tartışmada da insanın, temelsiz değer ve inançlar adına kendi sorumluluklarından kaçabildiği pek çok olası samimiyetsizlik durumu olduğunu gösterir. Nitekim ataerkil kültür içinde yaşayan birçok kadın da, sorumluluktan

kaçmanın kendisine kazandıracağını sandığı kimi kazanımlar adına ötekileştirilmeye ses çıkarmayarak kendi esaretinden sorumludur. Ve kendi esaretinde suç ortağıdır (Yılmaz 2004:222). Beauvoir çalışmasını, kadının özgürleşmesi ve kendiliğini yeniden ispat etmesi için zorunlu olan kimi somut taleplerle bitirir. Bu taleplerden ilki ve en önemlisi, içereceği tüm risk, tehlike ve belirsizliklere karşın, onun kendi özgür seçimleri yoluyla kendisini aşmasına izin verilmesi gereğidir. Çünkü Beauvoir *Başkalarının Kanı* adlı romanına koyduğu Dostoyevski alıntısına inanır: “Her birimiz her şey için ve herkese karşı sorumluyuz” (Davis1998:35-36).

Nitekim modern kadın, “erkekleri küçümsemenin yollarını aramak yerine, erkekler gibi düşünmekten, eyleme katılmaktan, çalışmaktan, yaratmaktan ve kendisini onun eşiti olarak tanımlamaktan dolayı kendisiyle iftihar etmektedir.” Çünkü Beauvoir için bunun aksi davranışlar kadının hormonlarından gelmediği gibi, beyin hücrelerine doğuştan da kazanmış değildir; bunların hepsi, birer kalıp halinde içinde bulunduğu durum tarafından yaratılmıştır (1993c:7). “Öteki”, “ikinci cinsiyet” rol modelini yeniden tanımlamak için bunun bir doğa meselesi değil sosyal tanım meselesi olduğunu ortaya koymalıyız. Sonra da – kuramsal ve pratik çabalarla her iki tarafın, erkek kadar kadınların da, kendilerini ve diğerini yeni ve daha eşit bir şekilde anlamalarını sağlamaya çalışmalıyız. De Beauvoir kendini bu konuyla hem teoride hem de pratikte ve hem felsefi hem de edebi yönden uğraşmaya adanmıştır. Yaşamı bu meseleye bir öz kazandırmak amacıyla kitaplara, açıklık getirici felsefi makalelere ve edebi eserlere adanmıştı.

De Beauvoir, gerçek bir varoluşçu olarak, kadınları endişeyle yüklü ahlaki bir seçim yapmış olarak görür çünkü bu onların kadınlıklarını açık olarak reddetmelerini içerir. Kadının bağımsız başarıları onun kadınlığıyla zıtlık içindedir çünkü “asıl kadın” öteki olmak için kendini nesne yapmak zorundadır. De Beauvoir, kadın özgürlüğünün veya doyumunun ancak bir pour-soi (kendi için) olarak, yaratıcı planlarıyla kendi geleceğini kuran aşkın bir özne olarak var olmayı seçmekle başlayacağını ileri sürer. Böylelikle de Beauvoir, kadınların aşkınlığa ulaşabilmeleri için akılcı özelliklerini ve eleştirel yetilerini güçlendirmelerini önermektedir (Donovan 2005:237).

Beauvoir, kadınlara da erkeklere davranıldığı gibi davranılması gerektiğini ve yasaların, geleneklerin ve eğitim sisteminin bunu teşvik edecek biçimde düzenlenmesi gerektiğini ifade eder. *İkinci Cins*, cinsiyet, sınıf ve yaş ayrımı yapmaksızın her bireyin kendisini tanımlaması ve özgürlüğünün sorumluluğunu yüklenmesi için cesaretlendirilmesi gerektiğini de çokça vurgular. Bu ise ancak, yalnızca evrensel kurumlara değil, fakat bir belirsizlik konumunda bulunan bireylere de odaklaşarak başarılabilir.

Ayrıca birçok yönden Beauvoir’ın amacı eşitliktir. Kadınlar ve erkekler birbirlerini karşılıklı eşit olarak tanımalıydılar. Bu herkesin aynı olduğu, farklılaşan bireysel kariyerlerin olmayacağı anlamına gelmiyordu. Karşılıklı anlamada eşitlik için mücadele etmenin ne mümkün ne de arzu edilir olduğunu iddia edebiliriz (Skirbekk&Gilje 1995:565). Kadınların ve erkeklerin farklı olduklarını, kendilerini ve birbirlerini farklı şekillerde anladıklarını ve herhangi bir noktada bir diğerini aynı olarak algılayacaklarına inanmanın bir hayal olduğunu iddia edebiliriz. Fakat kadınlara yapılan genel baskıya karşı çıkılmalıdır. Kadın-erkek birbirlerini eşit fakat kökten farklı olarak algılayabilirler. Hem kadınlar hem de erkekler birbirlerine göre “ötekidir” durum

bundan ibarettir ve bu şekilde olması gerekli gibi görünmektedir. Bu birbirini karşılıklı tam olarak anlamaksızın gerçekleşen gerilim yüklü tanıma, reddetmeye ve baskıya doğru yozlaşabilir. Bu, kadınlar konusunda geleneksel olarak olup biten durumdur. Bunun düzeltilmesi gerekir. Ancak amaç tam bir karşılıklı anlama ve eşitlik olamaz ve olmamalıdır. Hukuken, sosyal ve maddi açılarından, eşitlik olmalıdır. Ancak kimlik konusunda, her iki cinsiyetin birbirini karşılıklı anlama ve tanınması yönünde eşitlik için bunun tamamıyla gerçekleşmeyeceğinin ve denenmesi gerektiğinin farkına varmak önemlidir.

Simone de Beauvoir'in feminist kurama katkısı, kadının kültürel ve politik statüsünü açıklamak için varoluşçu vizyonu kullanmış olmasıdır (Donovan 2005:232) Çünkü de Beauvoir, bir diyalektiğin bir kültür içinde olduğu kadar birey içinde de baskın olduğunu kavramıştı. Kadının geleneksel yazgısını titizlikle inceleyen Beauvoir'a göre, kadınlar bugün, eski kadınlık efsanesini yıkmakta; somut olarak bağımsızlıklarını ortaya koymaya çalışmaktadırlar. Lakin insanlıklarını tam anlamıyla yaşayabilmeleri hiç de kolay olmuyor. Kadın dünyasında, kadınlar tarafından yetiştirildikleri için, en olağan yazgıları olan evlilik, onları hayatın içerisinde erkeğin boyunduruğuna sokmaktadır. Sağlam toplumsal ve iktisadi temellere dayandığı için erkeğin kadınlar üzerindeki büyülü etkisi silinip gitmemektedir.

Özetle de Beauvoir kadınlardan kendi içkin sınırlarını aşmalarını istediğinde, kadınlardan kendilerini olumsuzlamalarını istemiş olmuyor fakat hakiki benliklerine kavuşma yollarını tıkayan ağırlıkları fırlatıp atmalarını istiyor. Dikkat edilecek olursa, bu ağırlıklardan bazıları herhangi bir kimse için bile fırlatıp atılamayacak kadar ağırdır; bazı ağırlıklar küçük-büyük yetkiler elde etme ile birlikte atılabilir. Şimdi olanlar, her zaman olmak zorunda değildir.

Kaynaklar

AINLEY, A. (1994) "French feminist Philosophy", Twentieth – Century Continental Philosophy (Richard kearney) vol. VIII, pp.413.

ALLEN J.-PİLARDİ J. (1995) "Simone de Beauvoir" A History Of Women Philosophers (M.E. Waithé), vol. IV,pp.321.

BEAUVOIR, Simone de (1989) Denemeler, çev. Asım Bezirci, 4. Baskı, İstanbul: Payel Yayınları.

BEAUVOIR, Simone de (1993a) Kadın İkinci Cins I: Genç Kızlık Çağı, çev. Bertan Onaran, 7.Baskı, İstanbul: Payel Yayınları.

BEAUVOIR, Simone de (1993b) Kadın İkinci Cins II: Evlilik Çağı, Çev. Bertan Onaran, 7. Baskı, İstanbul: Payel Yayınları.

BEAUVOIR, Simone de (1993c) Kadın İkinci Cins III, Bağımsızlığa Doğru, çev. Bertan Onaran, 8.Baskı, İstanbul: Payel Yayınları.

CAN, N. (2005) Siyaset Felsefesi Problemleri, Ankara: Elis Yayınları.

DAVIS, C. (1998) "Simone de Beauvoir's "le Sang des autres, ad the Ethics of Failure", The modern Language Review, vol. 93,pp.35-36

DONOVAN, J. (2005) Feminist Teori, çev. Aksu Bora-Meltem Ağduk Gevrek- Fevziye Sayılan, İstanbul: İletişim Yayınları.

- LLOYD, G. (1996) Erkek Akıl, çev. Muttalip Özcan, 1. Baskı, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- ÖZKIRIMLI, A. (1969) “Kadın” Yeni Dergi, c.5, Sayı:58, pp.89.
- ROMERO, C. Z. (1990) Simone De Beauvoir, çev. Canan Şöhret Dövenler, İstanbul: Alan Yayıncılık.
- RULLMANN, M. (1998) Kadın Filozoflar II, çev. Tomris Mengüşoğlu, İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- SKİRBEKK, G.-Gilj N. (1971) Antik Yunan’dan Modern Döneme Felsefe Tarihi, çev. Emrullah Akbaş-Şule Mutlu, İstanbul: Üniversite Kitabevi.
- TONG, R. P. (2006) Feminist Düşünce, çev., Zafer Cirhinlioğlu, İstanbul: Gündoğan Yayınları.
- YILMAZ, M. (2004) “Simone de Beauvoir”, Felsefe Ansiklopedisi Cilt 2 içinde, Editör: Ahmet Cevizci, İstanbul: Etik Yayınları.